

JÜRI SUKARING (pildistanud Jane Vogt)

Jüri sukaklubi sai alguse 19. oktoobril 2024, kui Rae Valla Raamatukogus Jüris toimus rahvarõivaentusiasti Piibe Padari [ettekanne Jüri kihelkonna rahvarõivastest](#), ning kuulajatel oli võimalus registreerida Jüri sukkade kudumise kursustele. Hakkasime koos käima üle nädala laupäeviti samas raamatukogus. Igaüks valis MuLS-ist välja meeldiva suka, kohandasime need omale sobivaks ja Piibe juhendamisel valmis [Eesti Vabariigi sünnipäevaks 11 paari imekauneid Jüri roositud kiilsukkasid](#).

Meie tegemisi kajastati ka märtsikuises [Rae Sõnumites](#).

Kes me siis oleme ja miks me seda teeme?

Enne 19. oktoobril 2024. aastal toimunud loengut Jüri raamatukogus oli enamik meist Jüri kiilsukkadest midagi kuulnud, mõni oli ka proovinud neid kududa. Oleme enamasti agarad rahvarõivaste kandjad, aga vaid mõned olid rahvarõivaid või nende detaile varem ise valmistanud. Olime kõik kunagi kudunud, seega elementaarsed oskused olid olemas. Siiski olid (ja on) enamik meist pidevad käsitöö tegijad.

Kuid meid ei seo ainult huvi rahvarõivaste ja kudumise vastu. Meil kõigil on seos ajaloolise Jüri kihelkonna alaga. Esindatud on Assaku, Karla, Vaela, Lagedi, Peetri ja Jüri alevikud. Mõned on siin elanud juba mitu põlve, enamik on aga kolinud siia kanti enam kui 15 aastat tagasi. Samuti on huvitav, et oleme pigem keskealised, üle 45aastased, on vaid mõni üksik noorem inimene.

Ja ainult naised :) Eks sellise käsitööprojekti ette võtmine eeldabki suurt huvi ja ka piisava vaba aja olemasolu. Tore on asjaolu, et kogukonda kuulub kaks paari ema-tütart. Usun, et kooskudumisel oli suur roll selles, et kõik plaanitud sukad valmis said. Mida meie väike kogukond siis sukakudumisest arvas?

„Kudumine oli põnev. Palju erinevaid töövõtteid (kirimuster, roosimine, teistpidi kudumine, edasi-tagasi, ringselt, sokikand). Tundub, et kui oled Jüri sukkadega valmis saanud, siis polegi enam midagi juurde õppida.“

„Põnev. Huvitav tehnika. Eriti uhke, et üldse hakkama sain, kuna ma ei ole sokke kudunud. Täna sel päeval teeksin mustri osas ja just kiilu tipus muudatusi – sellega ma pole väga rahul. Tegin endale kandmiseks veidi lühema suka kui rahvariitel mõeldud, järgmine kord võiks ka pikemat proovida. Kudusin mustri sisse ka oma ema peremärgi tema Ruhnu lapsepõlvkodust, kuna see oli täpselt pool minu Jüri kiilu mustrist.“

„Jüri kiilsuka kudumine tundus alguses keerulisem, kui see päriselt oli. Kuna juhendaja oli olemas, siis sai alati küsida, kui millegiga hätta jäi. Suka kudumiseks tuli kasutada palju erinevaid tehnikaid/võtteid, nt roosimine, õhksilmuste tegemine, mustri kudumine. Tooksin esile selle, kui tore oli koos teistega sukki kududa. Väga toetav keskkond oli ja põnev oli näha, millist mustrit keegi teine teeb ja kaugele ta kudumisega on jõudnud. Selline ühine huvi Jüri sukkade vastu oli väga motiveeriv.“

„Mulle meeldis väga, et tegime seda koos ja Piibe juhendamisel, sest nagu öeldud, huvi oli juba varem suur, aga suur oli ka tükk, mis ampsata. Isegi sukaraamatu juhend oli nii üldine, et poleks puhtalt selle põhjal katsetama hakata julgenud, sest pea ei võtnud, kuidas just suurusega täppi saada. Tore oli tõdeda, et ega see nii suur raketiteadus olegi ja et uhke tulemus on kohati rohkem lõppviimistluse (pesemine-vormimine-kuivatamine) kui „õigesti“ kudumise tulemus (muidugi tuleb kududa õigesti, pean silmas seda, et tegelikult ei ole ka just väga palju ohtu kolossaalselt eksida, nii, et sukad välja ei tuleks). Mulle meeldis ka see, et töö oli vaheldusrikas – erinevad tööetapid tõid järjest uut elevust ja töö tundus minema hulka rutem kui sarnase pikkusega lihtsate, mustrita labases koes sukkade kudumisel. Väga meeldis see, et erinevaid kiilumustreid ja roosimisevariante oli palju, ja nii sai vaatamata kollektiivsele kudumisele igaüks ikkagi omanäolised sukad, mis teistest eristuvad (ja isegi sama mustri valinud kudujate tulemused olid igaühe leidlikkusest ja oskustest ning lõngatoonidest tulenevalt pisut erinevad). Keegi ei taha ju täpselt samasugust asja nagu „naabrinaisel“ 😊“

„Kui esimest korda Jüri sukki pildilt nägin, siis arvasin, et mina neid küll kuduma ei hakka, nii imelikud ja võõra välimusega tundusid. Pealegi plaanisin oma valgepõhjalise Jüri seeliku valmistada ning kahtlesin, et selle juurde üldse tumedad sukad ei sobigi. Valisin oma MulS-ist välja ilusad valged linased sukad. Rahvarõivakursusel jagas sukkade kudumise õpetust Anu Pink. Temal oli kaasas üks kootud Jüri kiilsukk näidiseks. Sain esimest korda katsuda ja näha päris kiilsukka ning otsustasin kohe hoobilt, et sellised ma ikka koon. Nende sukkade ilu ei saa foto pealt aru, päriselus on kohe selline vau-efekt – hästi ägedad, omapärased ja värvilised. Kudumise poole pealt sain Anult kaasa teadmise, et võta 1,75 vardad ning juhendit vaata raamatust! Nii ma siis asusin ise pusima neid kududa ja kui kuu aja pärast uuel kursusepäeval kokku saime, panin valmis ja viimistletud sukad lauale. Kursusekaaslased pidid suurest üllatusest pikali kukkuma – valisin ju tehnoloogiliselt kõige raskemad sukad kudumiseks välja ja esimesena valmis! Teistel olid oma kihelkonna sukkadest soonikud või jupike säärt kootud. Mulle tohutult meeldis neid sukki kududa, nii huvitav ja omapärane oli ristipidi kiilusid kududa ning roosida. Milline fantaasialend ja värvide küllus! Olin väga uhke oma sukkade üle ja pisut oli ka piinlik, et algul kaalusin valgete sukkade kudumist. Tänaseks olen roositud kiilsukki kudunud kolm paari, kuid ERM-is on veel mitmeid toredaid sukki näidiseks, kindlasti koon lisa. Ja need sukad köidavad kõigi pilke! Täna sel päeval olen võtnud oma südameasjaks propageerida Jüri kihelkonna sukkade valmistamist ja kandmist. Jüri sukast peab taas saama meie kihelkonna rahvarõivakomplektide lahutamatu osa. Olen olnud nõuandjaks ja toeks sukkade kudumisel ning minu siiraks heameeleks on juba 11 paari hoole ja armastusega kootud õigeid Jüri roositud kiilsukki kodukandi tublide naiste ja tütarlaste käsitööna valmis saanud!“

„Kududa oli äärmiselt huvitav. Kogu aeg oli põnevus, et kuidas asi ikkagi välja nägema hakkab. Kududa polnud raske, aga olid üksikud kohad, mis vajasisid siiski juhendamist. Samuti võib öelda, et kudumine võttis palju aega. Üldiselt oli väga meeldiv ja põnev kudumine, ja tulemus ületas ootusi.“
„Üllatasin ennastki, et sellega taas hakkama sain, tänu Piibe innustusele :)“

„Mulle meeldis. Näiteks roosimisega puutusin kokku esimest korda. Ka kiilu kudumine oli esmakordne ja huvitav kogemus: just kiilu mustri sobitamine pealmise ja tagumise sukapoole vahele. Omapärane oli see, et peale sooniku ja ülemise osa kudumist tuleb esmalt kududa ära suka tagumine pool kuni kannani, siis kiil ja seejärel esiosa. Suka pealse kudumisel olid korraga töös nii tavalised lühikesed kui ka ringvardad, mida kasutasin kiilu kudumisel. Kui olin ühe suka ära kudunud, mõtlesin, et teise suka koon kunagi hiljem. Kuna käin samal ajal Viljandi rahvarõivakoolis meeste komplekti valmistamas, siis ei jõua kõigega korraga tegeleda. Leidsin siiski mõne vaba momendi ja alustasin teise sukaga. Kuigi esimese suka valmimisest oli möödas umbes kuu, tundus, nagu oleks täiesti „nullist“ jälle pihta hakanud. Ajasin näpuga märkmetes järge, kuidas ja mis järjekorras

kuduma peab, millal silmuseid kokku võtta. Siiani on teine sukk pooleli, aga õnneks olen juba keerulisematest kohtadest üle ja esiosa poole peal ning lõpuni minna pole palju jäänud.“

„Paras väljakutse, aga põnev ja vaheldusrikas. Sai end proovile pandud värvide sobitamises ja erinevate tehnikate praktiseerimises.“

Kas meile meeldis Jüri kiilsukka kududa? Vastus on „jah“! Kõigil on plaanis veel Jüri kiilsukki kududa ja kaks meist on juba asunud uue sukapaari kallale.

Valminud sukad

Jüri sukaklubi (pildistanud Jane Vogt)

Meie plaanid

Sukaklubi toimetab edasi. Teeme ka seelikuid, vöösid, säärepaelu. Sügisel asume ka kindaid kuduma.

Oleme võtnud oma südameasjaks teha kogukonnas teavitustööd ja tutvustada Jüri kihelkonna sukkasid erinevatele Rae valla laulu- ja tantsukollektiividele. Meie eesmärk on, et tulevikus oleksid meie valla kollektiividel rahvarõivastes esinedes õiged sukad jalas. Selleks näitame eeskujut, kandes juba valminud sukki ja näidates nende ilu. Suurepärane võimalus seda teha avaneb iga-aastaselt Rae valla laulu- ja tantsupeol „Jüri Klunker“. Tegemist on niivõrd efektsete

riideesemetega, et kutsume üles kohalikke inimesi Jüri kiilsukki uhkusega kandma mitte ainult rahvarõivastega, vaid kui iseseisvaid ägedaid aksessuaare, mis rõhutavad meie omapära.

Korraldame soovijatele veel ühiseid Jüri kiilsuka kooskudumise kursuseid. Ootame kõiki piirkondliku rahvusliku käsitöö huvilisi endaga liituma. Käime koos paar korda kuus laupäeviti kell 11.00–14.00 Rae valla raamatukogus Jüris. Tule ja valmista ise mõni tore rahvuslik rõivaese või astu läbi, kui vajad nõu Jüri kihelkonna rahvarõivaste komplekteerimise ning täiendamise osas! Lisainfot saab raamatukogust või kirjutades e-posti aadressil piibepadari@gmail.com.

JÜRI SUKATRIIP (pildistanud Jane Vogt)